

BERICHTEN

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
TANDARTSEN

Jaarverslag van de secretaris over het jaar 1976

Van de leden

Op 1 januari 1976 telde de Vereniging 1263 leden. Tijdens de voorjaarsvergadering traden 37 nieuwe leden en tijdens de najaarsvergadering 62 nieuwe leden toe. In het afgelopen jaar bedankten 17 leden voor het lidmaatschap. Acht leden ontvielen ons dit jaar door overlijden, nl. de collegae E. F. Meuter, L. E. Bicknese, M. J. C. Klerk, A. G. W. van Goor, C. Hout, Mej. E. H. J. Zonnenberg, Dr. Th. P. M. van Bladeren en Mevr. M. J. Timmer-Schuppers.

Op 1 januari 1977 telde de Vereniging 1337 leden, waaronder 9 ereleden, 4 corresponderende leden, 15 buitengewone leden, terwijl 101 leden als 65 jaar-lid stonden geregistreerd en 24 leden als echtgenoot-leden.

Ter gelegenheid van het 65-jarig tandartsjubileum van collega Dr. Ch. F. L. Nord, het 60-jarig tandarts-jubileum van collega A. H. v. d. Laan en het 50-jarig tandartsjubileum van de collegae G. H. A. Smeekes, Prof. R. W. Broekman, P. D. A. v. d. Heyde, L. Homberg, Dr. S. B. Hooghoudt, G. C. Sterkenburg, P. Fijn van Draat, J. H. Moltzer, C. C. Bertram, H. J. van Geest en W. Lolcama bood het bestuur zijn gelukwensen aan. Het 40-jarig tandartsjubileum werd door 19 collegae herdacht, terwijl 33 collegae hun 25-jarig tandartsjubileum vierden. Alle jubilerende leden ontvingen gelukwensen van het bestuur.

Op 16 januari 1976 promoveerde collega A. F. Käyser tot doctor in de geneeskunde aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen. De titel van het proefschrift luidde: 'De gebitsfuncties bij verkorte tandbogen'.

Op 2 november 1976 werd Dr. C. L. Davidson benoemd tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam.

Op 6 mei 1976 sprak Dr. J. D. de Stoppelaar bij zijn ambtsaanvaarding als gewoon lector in de faculteit der geneeskunde aan de rijksuniversiteit te Utrecht over 'De aanslag op onze tanden'.

Op 15 oktober 1976 werd Dr. A. C. M. v. d. Poel als gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde aan de rijksuniversiteit te Groningen benoemd.

Van het bestuur

In de voorjaarsvergadering trad collega L. Onstein af als penningmeester. De door het bestuur voorgestelde kandidaat M. J. Lampe werd met algemene stemmen benoemd. Het bestuur was dit jaar als volgt samengesteld:

Dr. A. J. Brongersma – voorzitter;
J. A. Tolmeijer – vice-voorzitter;
W. H. A. Steen – secretaris;
H. Menalda van Schouwenburg – 2e secretaris;
M. J. Lampe – penningmeester;
F. D. van Steenberg – commissaris;
J. M. van Doorne – commissaris;
L. J. van Dijk – commissaris.

In het afgelopen jaar werden 4 bestuursvergaderingen gehouden, t.w. op 13 februari, 25 juni, 10 september en 15 oktober 1976.

Zaken die naast het verzorgen van de programma's van de toekomstige wetenschappelijke vergaderingen de aandacht van het bestuur in het afgelopen jaar hebben gehad, zijn o.a.: het inventariseren van de risico's waaraan bestuursleden en medewerkers aan de programma's tijdens hun werkzaamheden voor de Vereniging bloot staan. Het bestuur heeft gemeend om tegen de eventuele geldelijke gevolgen van deze risico's een drietal verzekeringen af te moeten sluiten.

Ten aanzien van de ontkoppeling van het lidmaatschap van de Ned. Mij. t.b.d. Tandheekkunde heeft het bestuur het noodzakelijk gevonden in oktober een enquête onder haar leden te houden. De vaststelling van de uitslag van de hiervoor vermelde enquête door notaris M. H. A. van Veeren wordt op de eerstvolgende bestuursvergadering in het nieuwe jaar besproken.

Van de Stichting voor W.T.A.

Het bestuur van de W.T.A. was in 1976 als volgt samengesteld:

J. H. N. Pameijer – voorzitter;
R. H. Landman – secretaris;
L. J. van Dijk – penningmeester;
J. Schoen – lid;
Dr. J. D. de Stoppelaar – lid.

Als correspondent van de Universiteit Nijmegen trad op Dr. A. F. Käyser.

Op zaterdag 18 februari 1976 gaf Birgit Ellegaard uit Aarhus, Denemarken, voor de W.T.A. een ééndaagse cursus met als titel: 'New periodontal attachment procedures'.

'Endodontie 1976' was het onderwerp van een tweedaags symposium, gehouden op vrijdag 24 en zaterdag 25 september 1976. Als gastspreker trad op Dr. Philip J. Molloy, specialist endodontie en verbonden aan Tufts University School of Dental Medicine U.S.A.; hij behandelde 'Practical Everyday Endodontics'. Zijn voordrachten werden afgewisseld door bijdragen van collega's van alle Nederlandse universiteiten, waarin recent wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de endodontie werd behandeld. Hieraan werkten mee:

Prof. Dr. C. O. Eggink – Pulpectomie. Factoren die het resultaat beïnvloeden
Mevr. F. J. H. Klevant – De behandeling van onvolgroeide gebitselementen met een necrotische pulpa.

A. C. Lamers – Aspecten van wortelkanaaldefect infectie

P. C. Makkes – Aspecten van de chronische periapicale ontsteking

J. C. Wemes – Glutaaraldehyde, wel of niet.

Als experiment werden drie regionale cursussen opgezet, met als onderwerp 'Parodontologie in de algemene praktijk'. Er was zeer veel belangstelling voor deze cursussen, welke gehouden werden op 1 oktober 1976 in Eindhoven, 26 november in Groningen en 10 december in Enschede.

Deze cursussen werden gegeven door:

Mej. I. Veldkamp, Opl. mondhygiënisten, Universiteit van Amsterdam;
G. J. van Campen, afd. Parodontologie, Universiteit Nijmegen;
L. J. van Dijk, afd. Parodontologie, Universiteit Groningen;
J. L. M. van den Heuvel, afd. Parodontologie, Universiteit van Amsterdam;
J. Jansen, afd. Parodontologie, Universiteit Groningen.

In 1976 waren er geen subsidie-aanvragen, wel werd een belangrijke gift gedaan aan de Stichting Honderd Jaar Tandheekkundig Onderwijs in Nederland.

Van het Comité van Overleg

Van het in 1962 in het leven geroepen Comité van Overleg is niet veel meer te melden, dan dat onze voorzitter een eerste poging heeft ondernomen om dit overlegorgaan nieuw leven in te blazen.

Van de contacten met andere tandheekkundige verenigingen

Tijdens de voor- en najaarsvergadering waren het Nederlandsch Tandheekkundig Genootschap, de Nederlandsche Maatschappij t.b.d. Tandheekkunde en de stichting Ned. Tijdschrift voor Tandheekkunde door hun bestuursleden vertegenwoordigd.

Op de najaarsvergadering was het Deutsche Gesellschaft für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde vertegenwoordigd door Dr. Amian en de Kon. Belgische Vereniging voor Tandheekkunde door collega L. Ruts. Op de vergadering van de Anglo Continental Dental Society op 24 en 25 april 1976 was de Vereniging vertegenwoordigd door de collega's Onstein en Van Steenberg.

De najaarsvergadering van de Kon. Belgische Vereniging van Tandheekkunde werd bezocht door collega Steen.

Op het Ie Oostenrijksche Zahnärzte Kongress te Wenen op 18 – 20 november was de Vereniging vertegenwoordigd door de collega's Menalda van Schouwenburg en Van Doorne.

Van de vergaderingen

De voorjaarsvergadering (jaarvergadering) vond plaats op 7 mei. Tijdens het huishoudelijke gedeelte werden de jaarstukken op de gebruikelijke manier afgedaan en kwam de bestuurswijziging tot stand. De wetenschappelijke vergadering omvatte table-clinics en een

audio-visueel programma.

De najaarsvergadering vond plaats op 19 november. Voor het wetenschappelijke gedeelte van de vergadering waren de navolgende sprekers uitgenodigd:

Dr. H. Letzel: Effectiviteit en efficiency in de curatieve tandheelkunde.

Prof. Dr. C. O. Eggink en P. R. M. Meuwissen: De behandeling van cariës.

Dr. H. Letsel: Restauraties van composiet materialen.

R. van Teeseling: Het amalgaam in de restauratieve tandheelkunde.

Prof. J. van Amerongen: Amalgaam of inlay; iatrogene inlay. Iatrogene aspecten van de restauratieve procedure.

Naschrift

Het bestuur kan terugzien op een jaar waarin het aan belangstelling op de vergaderingen van de zijde van de leden niet heeft ontbroken. Uit het snel stijgende ledental blijkt, dat er een nog steeds groeiende belangstelling voor het werk van onze Vereniging is. Ik moge dit jaarverslag besluiten met de wens, dat de stijgende lijn van het aantal leden dat onze vergaderingen bezoekt, ook in het nieuwe jaar zal worden voortgezet.

W. H. A. Steen, secretaris.

Buitenland

THE AMERICAN ASSOCIATION OF ORTHODONTISTS

Dr. C. F. A. Moorrees onderscheiden

Tijdens de 77e jaarvergadering van *The American Association of Orthodontists* te Atlanta (Georgia) is aan Dr. C. F. A. Moorrees, D. D. S. (Boston, Massachusetts) op 22 mei 1977 de Albert H. Ketchum Award uitgereikt, wegens zijn verdiensten voor de orthodontie.

Binnenland

OPENBARE LES DR. C. L. DAVIDSON

Bij de aanvaarding van het ambt van gewoon lector in de Materiaalkunde in de Faculteit der Geneeskunde van de Universiteit van Amsterdam, heeft Dr. C. L. Davidson (Amsterdam) op 13 juni 1977 een rede uitgesproken onder de titel 'Onthullingen over vullingen'.

RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Eervolle vermelding voor tandheelkundige film

Tijdens de *VIIes Journées internationales du film dentaire*, die van 30 november tot 4 december 1976 te Parijs werden gehouden, is aan de film *Hofers' osteotomie*, die vervaardigd is door de Audiovisuele Dienst van de Subfaculteit Tandheelkunde der rijksuniversiteit te Utrecht, een '2ème Accessit' toegekend. De

film werd gemaakt in opdracht van de vakgroep Mondheelkunde.

NEDERLANDS NORMALISATIE INSTITUUT

Norm voor het verlichten van de taak van een tandarts

Met het oog op de vermindering van de lichamelijke inspanning waaraan de tandarts blootstaat, heeft de International Organization for Standardization de norm ISO 3246 uitgegeven, die betrekking heeft op een studie van de werkruimte van de tandarts en zijn assistente(n).

Het doel is de tandheelkundige behandeling op ergonomische principes te baseren. Essentieel is daarbij het aannemen van de juiste werkhouding, wat volgens de nieuwe norm bijvoorbeeld als volgt kan worden gerealiseerd:

- het zoveel mogelijk vermijden van vermoeiing van de onderste ledematen en het bekken door zoveel mogelijk zittend te werken, in het bijzonder bij alle precisie-handelingen, in een houding die een zekere bewegingsvrijheid toelaat;
- het vermijden van draaien en lateraal buigen van de ruggesgraat;
- door de elleboog zo dicht mogelijk tegen het lichaam te houden;
- door zover mogelijk de onderarm horizontaal en stil te houden;
- door de vingers, de hand en de pols zo ontspannen mogelijk te houden.

De optimale werkhoudingen verschillen uiteraard van tandarts tot tandarts. ISO poogt dan ook geen strakke regels voor uitvoering van het werk op te leggen. Door een universeel referentiesysteem, waarin de sectoren rond de patiënt zijn omschreven, kan de nieuwe internationale norm de uitwisseling van informatie vergemakkelijken, waardoor een goede vergelijking tussen onderzoek en praktijkervaringen in verschillende delen van de wereld mogelijk wordt.

ISO 3246 werd opgesteld door ISO/TC 106, die verantwoordelijk is voor de internationale tandheelkundige normalisatie. Deze commissie werkt nauw samen met de Fédération Dentaire Internationale.

Onder de normontwerpen, die nu in studie zijn, is er een waarin voorstellen worden uitgewerkt voor de algemene eisen die aan de behandelstoel moeten worden gesteld. De stand van het hoofd van de patiënt, het comfort voor de patiënt en de tandarts zijn, samen met de algemene en karakteristieke behandelingen, de belangrijkste kenmerken van de behandelstoel, die door de norm zullen worden bestreken.

ISO/TC 106 heeft nu 17 internationale normen opgesteld op het gebied van de tandheelkunde, die handelen over onder meer boren en ruimers; specificaties voor gietlegingen, amalgaam, inlay-modellerwas, cementen, afdruk-

materialen en basispolymeren voor prothesen.

De norm ISO 3246 'Dentistry - Working space of the dentist - Definitions and principles' kan worden besteld bij het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) Afdeling Verkoop, Polakweg 5, Rijswijk (Z.-H.), telefoon (070) 906800. De prijs bedraagt f 11,85 (exclusief BTW, verzend- en behandelingskosten).

D. A. VAN HOUTEN VIJFTIG JAAR TANDARTS

Op vrijdag 20 mei j.l. herdacht collega D. A. van Houte de dag waarop hem 50 jaar geleden het tandartsdiploma werd uitgereikt. Bestuur en Redactie bieden hem gaarne hun welgemeende gelukwensen aan.

Tevens biedt dit jubileum een goed aanknopingspunt de verdiensten van Van Houte in zijn functie van lid van het Algemeen Bestuur te schilderen.

Met alle waardering voor het werk dat hij in de langdurige periode waarin hij dit lidmaatschap vervulde voor het Tijdschrift heeft verricht, moet toch vermeld worden dat hij reeds daarvoor een uiterst belangrijke rol in de geschiedenis van het Tijdschrift heeft gespeeld. Deze rol had betrekking op de controverse die na de Tweede Wereldoorlog was ontstaan tussen de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde en het Tijdschrift. In de periode voor de oorlog vervulde het Tijdschrift mede de functie van 'Officieel Orgaan' der Maatschappij. Daarna ging de Maatschappij ertoe over haar eigen 'Mededelingenblad' uit te geven. Dit leidde tot de reeds vermelde controverse, met name op het gebied der terreinafbakening.

In het uit de weg ruimen van deze controverse nu heeft Van Houte, destijds lid van het Hoofdbestuur, een grote rol gespeeld. Mede door zijn inspanningen werd voorkomen dat in ons daarvoor toch te kleine taalgebied twee concurrerende periodieken het licht bleven zien. Zo werden uiteindelijk de goede verhoudingen hersteld en kan de daarop volgende benoeming van Van Houte tot lid van het Algemeen Bestuur van de stichting als teken daarvan worden gezien, terwijl daarmee tevens de waardering van zijn inspanningen haar uitdrukking vond.

In dezelfde periode werd Van Houte in 1949 tot Voorzitter van de Maatschappij gekozen, een functie die hij gedurende tien jaren, onder vaak moeilijke omstandigheden, vervulde. Aan zijn verdiensten voor de professie in deze functie zal elders zonder twijfel uitvoerig aandacht worden besteed. Wel mag in dit verband niet onvermeld blijven dat Van Houte in 1960 op grond van zijn verdiensten voor de tandheelkunde werd benoemd tot officier in de Orde van Oranje Nassau

Op de jaarvergadering van het Tijdschrift in 1975 heeft Van Houte, i.v.m. het bereiken van de daarvoor gestelde leeftijd, afscheid moeten nemen als lid van het Algemeen Bestuur. Gedurende meer dan 25 jaar heeft hij zijn